

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Karczyńska - Szumilas (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Rączka-Sekścińska SA Rafał Terlecki
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Naróg

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2021 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa M. Z.

przeciwko K. Q. i Z. W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku

z dnia 19 października 2020 r. sygn. akt I C 816/18

i zażalenia pełnomocnika powoda z urzędu

na postanowienie zawarte w punkcie 3. (trzecim)

wskazanego wyroku

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 3. (trzecim) w ten sposób, że przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku na rzecz radcy prawnego M. J. kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku na rzecz radcy prawnego M. J. kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

SSA Barbara Rączka – Sekścińska SSA Teresa Karczyńska – Szumilas SSA Rafał Terlecki

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 338/21

V ACz 170/21

UZASADNIENIE

Powód M. Z. domagał się zasądzenia od pozwanych K. Q. i Z. W. solidarnie kwoty 98.676,51 zł wraz z kwotą należnych odsetek liczonych do dnia 11 września 2015 r. w wysokości 91.331,50 zł oraz odsetkami umownymi w wysokości 8 % w stosunku rocznym od kwoty 98.676,51 zł od dnia 12 września 2015 r. do dnia zapłaty tytułem zapłaty reszty ceny z tytułu zbycia prawa wieczystego użytkowania gruntu oraz znajdującego się na tym gruncie budynku.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa kwestionując istnienie wskazywanego przez powoda zobowiązania.

Sąd Okręgowy w Słupsku wyrokiem z dnia 19 października 2020 r. oddalił powództwo, zasądził od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 5.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz przyznał radcy prawnemu M. J. ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Słupsku kwotę 3.600 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 31 marca 2010 r. powód oraz pozwani zawarli w formie aktu notarialnego umowę kupna sprzedaży prawa wieczystego użytkowania gruntu oznaczonego w ewidencji gruntów jako działka (...), położonego w miejscowości P. oraz znajdującego się na tym gruncie budynku, stanowiącego odrębną nieruchomość – domu letniskowego w zabudowie bliźniaczej, o łącznej powierzchni 299,92 m², dla których Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi księgę wieczystą (...). Pozwani, będący w tym czasie stanu wolnego, nabyli powyższe prawo w częściach ułamkowych wynoszących po 1/2 części każde z nich. Cenę nieruchomości strony ustaliły na kwotę 450.000 zł. Strony oświadczyły w akcie notarialnym, że cena została zapłacona, co powód potwierdził.

W tym samym akcie notarialnym pozwani dokonali podziału do korzystania nieruchomości wspólnej.

Cena sprzedaży nieruchomości została przekazana powodowi przez pozwanych gotówką przed podpisaniem aktu notarialnego w miejscu zamieszkania pozwanej, tj. w S. przy ul. (...).

Pozwany w tym czasie prowadził działalność gospodarczą (...) zajmował się m.in. handlem pojazdami. Stale posiadał on gotówkę rzędu kilkuset tysięcy złotych, albowiem dokonywane przez niego transakcje często realizowane były gotówkowo.

Pozwana zbyła w dniu 6 sierpnia 2009 r. udział we własności nieruchomości położonej w S. i między innymi tę kwotę przeznaczyła na zakup nieruchomości w P..

Do marca 2010 r. powód utrzymywał się z dochodów uzyskiwanych sezonowo z wynajęcia nieruchomości w P., a dodatkowo zajmował się handlem odzieżą przywożoną z Niemiec; uzyskiwany dochód nie był atrakcyjny, a sytuacja powoda zaczęła się pogarszać w okresie 2015 -2016.

Strony знаły się przed zawarciem umowy sprzedaży, choć nie była ta znajomość zażyła.

W dniu 28 listopada 2013 r. pozwany sprzedał powodowi lokal użytkowy o powierzchni 17,36 m², położony w S. przy ul. (...) za kwotę 55.000 zł. Wydanie przedmiotu umowy nastąpiło przed zawarciem umowy. Strony przez notariuszem

oświadczyły, że cena sprzedaży została w całości zapłacona przed podpisaniem umowy oraz, że wartość rynkowa przedmiotu umowy odpowiada podanej cenie.

W dniu 2 lutego 2014r. pozwany zbył powodowi samochód osobowy marki M. (...) rok produkcji 2005, nr rej. (...) za kwotę 20.295 zł. Pojazd został wydany powodowi przed zawarciem umowy.

Pismem z dnia 10 lutego 2016 r. powód wezwał pozwanych do całkowitego rozliczenia kwoty 405.000 zł z tytułu zakupu nieruchomości wskazując, że od dnia 11 września 2015 r. pozwany zalega z zapłatą kwoty 93.177,12 zł i wezwał pozwanych do jej uiszczenia.

Pozwani odmówili zapłaty, wyjaśniając, że cena zakupu została zapłacona w dniu zawarcia umowy kupna sprzedaży, co potwierdza treść aktu notarialnego dotyczącego tejże umowy.

Pismem z dnia 23 czerwca 2018 r. powód skierował do pozwanych przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 98.676,51 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi od dnia 11 września 2015 r. w kwocie 91.331,50 zł, czyli łącznie 190.008,01 zł.

Sąd Okręgowy dokonał ustaleń faktycznych w oparciu o dokumenty, zeznania świadków T. W. oraz D. W., obecnych podczas wręczania powodowi gotówki tytułem ceny za nieruchomość w P. i świadka M. D., wskazującego na dobrą sytuację materialną pozwanych, a nadto przesłuchanie pozwanych. Przesłuchanie powoda uznał za niekonsekwentne, niepełne, a czasem nielogiczne.

Sąd Okręgowy wskazując na treść art. 6 k.c. podkreślił, że postępowanie związane pozostaje z ograniczeniami dowodowymi art. 247 k.p.c.

Podważanie jednego z istotnych elementów umowy, jakim jest cena sprzedaży i wykazanie, że umówiona cena jest inna niż ujawniona w akcie notarialnym, a tym samym wyrażona w innej formie niż notarialna, stanowi obejście przepisów o formie zastrzeżonej pod rygorem nieważności.

Z treści aktu notarialnego z dnia 31 marca 2010 r., obejmującego umowę sprzedaży nieruchomości położonej w P. wynika wprost oświadczenie woli obu jej stron w zakresie *essentiale negotii* umowy sprzedaży, tj. strony wskazały przedmiot umowy oraz cenę, za którą powód sprzedaje nieruchomość, a pozwani ją kupują. Ceną wynikającą z umowy sprzedaży jest kwota 450.000 zł i niedopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu przeciwko osnowie dokumentu, tj. w zakresie faktu, że oświadczenie stron co do umówionej ceny było innej treści. Ze wskazanej przyczyny Sąd I instancji pominął wnioski dowodowe powoda dotyczące zeznań świadków M. O., P. Z., A. O., E. B., K. B. i W. B., którzy mieli zeznawać m.in. na okoliczność zasadności zgłoszonego żądania, tak co do zasady, jak i wysokości.

Kwestia rozliczeń stron mogła stanowić przedmiot postępowania dowodowego w tej sprawie, ale w zakresie rozliczenia ceny wynoszącej 450.000 zł.

W zakresie rozliczenia zapłaty tej kwoty Sąd I instancji wskazał, że z § 3 ust. 2 aktu notarialnego z dnia 31 marca 2010 r. wynika, że cena została w całości zapłacona, co powód w tym akcie notarialnym potwierdził. Jednocześnie już samo twierdzenie powoda, że cena wynosiła 780.000 zł, a do zapłaty pozostała kwota 98.676,51 zł wystarcza do uznania, że powód otrzymał od pozwanych umówioną cenę; skoro pozwani zapłacili 681.323,49 zł, to jest to kwota pokrywająca umówioną cenę, tj. kwotę 450.000 zł.

Jednoczenie z zeznań świadków D. W. i T. W. wynika, że pozwani wręczyli powodowi kwotę 450.000 zł w domu mieszkalnym pozwanej. Obaj świadkowie byli bezpośrednimi świadkami tej czynności faktycznej, a wskazywane przez nich okoliczności korespondują z przesłuchaniem pozwanych, którzy podali, że kwotę 450.000 zł wręczyli powodowi przez zawarciem aktu notarialnego właśnie w domu przy ul. (...) w S..

Pozwany wskazywał, że w ramach rozliczeń ceny strony umówiły się, że pozwany przekaże powodowi lokal użytkowy położony w S. przy ul. (...) za cenę 280.000 zł oraz samochód osobowy marki M. (...) za kwotę 95.000 zł., czemu pozwani zaprzeczyli. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest jednak logicznego związku pomiędzy transakcjami z dnia

28 listopada 2013 r. (sprzedaż lokalu użytkowego) oraz z dnia 2 kwietnia 2014 r. (sprzedaż samochodu osobowego marki M. (...)) a umową sprzedaży nieruchomości, choćby z tej przyczyny, że są to czynności odległe czasowo, a nadto pozwana nie miała w nich żadnego udziału.

Twierdzenia powoda w tym zakresie Sąd Okręgowy ocenił nie tylko jako nielogiczne, ale i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Wynika z nich bowiem, że do dnia 31 marca 2010 r. powód nie otrzymał żadnej kwoty pieniędzy za sprzedaną nieruchomość; wyzbył się własności nieruchomości, a rozliczenia powiązał z odległymi, niepewnymi zdarzeniami, jakimi były m.in. sprzedaż lokalu użytkowego i sprzedaż samochodu osobowego, co należałoby uznać za wysoce nieroztropne.

Zgodnie z twierdzeniami powoda, w umowie z dnia 31 marca 2010 r. wskazano cenę 450.000 zł, pomimo że strony umówiły się na kwotę 780.000 zł, w umowie z dnia 28 listopada 2013 r. wskazano cenę 55.000 zł, pomimo, że umówiono się na 280.000 zł, w umowie z dnia 2 kwietnia 2014 r. wskazano cenę 20.295 zł, pomimo, że umówiono się na kwotę 95.000 zł. Powyższe wskazuje, że powód swobodnie przyjmuje korzystne dla siebie stanowiska co do ceny w zależności od sytuacji, w jakiej się znajduje, tj. raz cena jest niższa, a raz jest wyższa.

Twierdzenia powoda są nadto niespójne, albowiem wskazał on, że wyliczenia co do zapłaty reszty ceny wywodzi w oparciu o zapisy w złożonej tabelce, jednak tabelka ta nie zawiera żadnych podpisów, potwierdzeń wpłat itp., a z przesłuchania powoda wynika, że tabelka powstała w oparciu o zapisy, które czynił w zeszycie, którego już nie ma; powód nie był w stanie również wyjaśnić treści zapisów w tabelce.

Niewiarygodne jest twierdzenie powoda, jakoby pozwani mieli zapłacić cenę w bliżej niesprecyzowanej przyszłości, albowiem zeznania świadka M. D. oraz dokumenty w postaci wyciągu z historii rachunku bankowego pozwanego i aktów notarialnych obejmujących umowy, w których uczestniczyli pozwani, wskazują, że w roku 2010 dysponowali oni środkami pieniężnymi na zakup nieruchomości.

Sąd Okręgowy pominął też dowód z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, albowiem wartość rynkowa nieruchomości nie jest jej wartością transakcyjną i nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Uznając powództwo za niezasadne Sąd Okręgowy oddalił je na mocy art. 535 § 1 k.c. a contrario, zaś o kosztach postępowania orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik.

Uzasadniając przyznanie radcy prawnemu M. J. ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Słupsku kwoty 3.600 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu Sąd Okręgowy wskazał na § 8 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu oraz wyjaśnił, że omyłkowo nie powiększył ustalonej kwoty wynagrodzenia o należyty podatek od towarów i usług.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku wywiódł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie:

- **art. 247 k.p.c.** poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i nie dopuszczenie dowodu z zeznań świadków powołanych przez powoda w sytuacji, gdy umowa była sporządzona dla pozorów, a zeznania świadków i stron miały służyć podważeniu ceny sprzedaży;

- **art. 227 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c.** poprzez niezasadne oddalenie wniosków dowodowych w postaci zeznań świadków powołanych przez powoda oraz opinii biegłego w sytuacji, gdy były one dopuszczalne i konieczne celem rozpoznania istoty sprawy;

- **art. 386 § 4 k.p.c.** poprzez nierozpoznanie istoty sprawy w szerokim zakresie w wyniku nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za obie instancje, ewentualnie o

nie obciążanie go kosztami procesu za obie instancje na zasadzie art. 102 k.p.c., z uwagi na fakt, że jest on osobą bezrobotną i pozostaje bez środków utrzymania, zaś powództwo złożył będąc przekonany o jego słuszności.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podkreślił, że przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania stron na podważenie ceny sprzedaży nieruchomości określonej w akcie notarialnym nie prowadzi do obejścia przepisów o formie zastrzeżonej pod rygorem nieważności.

Ponadto określenie w akcie notarialnym ceny dużo poniżej ustalonej rzeczywiście pomiędzy stronami wartości, co w przedmiotowej sprawie można było wykazać wnioskowaną opinią biegłego, stanowi czynność pozorną, a więc dotkniętą nieważnością w tym zakresie, zaś ograniczenie przewidziane w art. 247 k.p.c. nie dotyczy przeprowadzania postępowania dowodowego na okoliczność nieważności czynności prawnej, a także wad oświadczenia woli.

Skarżący podkreślił także, że w przedmiotowej sprawie znaczenie miały jego właściwości osobiste; w okresie kiedy doszło do zawarcia umowy znacząco nadużywał alkoholu, a jego postrzeganie rzeczywistości było dalekie od działania z pełną świadomością i w dobrze pojętym interesie, a nadto domaga się jedynie malej części kwoty niezapłaconej przez pozwanych, a nie twierdzi, że w ogóle nie otrzymał ceny za nieruchomość.

Pełnomocnik powoda z urzędu radca prawny M. J. wniósł zażalenie na postanowienie przyznające mu ze Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Słupsku kwotę 3.600 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, zaskarżając je w części ponad kwotę 3.600 zł oraz wnosząc o podwyższenie wskazanego wynagrodzenia do kwoty 5.400 zł powiększonej o podatek od towarów i usług w obowiązującej wysokości.

Skarżący zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie:

- **§ 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu** z dnia 3 października 2016 r. poprzez jego niezastosowanie i niepodwyższenie wynagrodzenia radcy prawnego ustanowionego dla powoda do kwoty 150% opłaty wymienionej w § 8 pkt 6 wskazanego rozporządzenia w sytuacji zaistnienia ku temu przesłanki;

- **§ 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu** poprzez jego niezastosowanie i niepodwyższenie wynagrodzenia radcy prawnego z urzędu o kwotę podatku od towarów i usług wliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług.

W uzasadnieniu zażalenia pełnomocnik powoda z urzędu podkreślił, że sprawa była skomplikowana, uczestniczył on w każdym posiedzeniu, terminowo wykonywał zobowiązania, zaś poza procesem pomagał powodowi w przygotowaniu uwzględnionego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Jednocześnie wynagrodzenie ustalone na poziomie 150 % opłaty odpowiadać będzie wynagrodzeniu pełnomocnika z wyboru, a nie ma podstaw do różnicowania opłaty należnej pełnomocnikowi z wyboru i z urzędu.

W odpowiedzi na apelację powoda pozwani wnieśli o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania apelacyjnego, wskazując na niezasadność wywiedzonego przez powoda środka zaskarżenia.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy ustalił prawidłowy stan faktyczny sprawy, który Sąd Apelacyjny podziela, zatem nie zachodzi potrzeba jego ponownego przytoczenia.

Spór pomiędzy stronami dotyczy ustalenia, czy w treści umowy zawartej przez nie w formie aktu notarialnego została ustalona cena, która w rzeczywistości nie odpowiadała cenie objętej wolą stron wyrażoną poza treścią tego aktu.

Sąd I instancji, wbrew zarzutowi skarżącego, dokonał rozpoznania istoty sprawy i nie zmienia tej oceny fakt nie przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie wnioskowanym przez pozwanego.

Sąd Okręgowy pomijając dowody z zeznań świadków i przesłuchania stron zawnioskowane przez powoda nie naruszył przepisów art. 247, 227 oraz 232 k.p.c, skoro zmierzały one do wykazania, że przyjęta w akcie notarialnym cena sprzedaży nie odpowiadała cenie rzeczywistej, zwłaszcza, że stanowi ona essentialia negoti umowy sprzedaży.

W świetle przepisu art. 247 k.p.c. niedopuszczalny jest dowód, że strona złożyła oświadczenie woli innej treści niż utrwalona w dokumencie, a także niedopuszczalny jest dowód, że strona w ogóle tego oświadczenia woli nie złożyła. Z powyższego wynika, że nie jest dopuszczalny dowód, że cena sprzedawanej rzeczy uzgodniona przez strony jest w rzeczywistości inna niż wyrażona w dokumencie.

Jednocześnie akt notarialny obejmujący czynność prawną jest nie tylko dowodem jej dokonania, ale przede wszystkim tę czynność ucieleśnia, czyli wyraża; dokument zatem zawierający oświadczenia woli inkorporuje te oświadczenia i poza dokumentem one nie istnieją (vide: Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz pod red. Tadeusza Wiśniewskiego, publ. WPK 2021, LEX).

Nadto, jeżeli dla oświadczenia woli będące elementem czynności prawnej zastrzeżona została forma ad solemnitatem, to oświadczenie w zakresie w jakim forma ta nie została zachowana nie jest ważne.

Ustalenie za pomocą zeznań świadków lub przesłuchania stron innych niż przedmiotowo istotne elementów czynności prawnej nie stanowi obejścia przepisów o formie zastrzeżonej pod rygorem nieważności. Podważanie jednego z istotnych elementów umowy, jakim jest cena sprzedaży, i wykazywanie, że cena umówiona jest inna niż ujawniona w akcie notarialnym, a tym samym wyrażona w innej formie niż notarialna, stanowi obejście przepisów o formie zastrzeżonej pod rygorem nieważności (vide: Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz pod red. Małgorzaty Manowskiej, publ. WPK 2021, LEX, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2005r. w sprawie sygn. akt IV CSK 630/04).

Nie ulega wątpliwości, że pozorność czynności prawnej stwierdzonej aktem notarialnym może być udowodniona za pomocą zeznań świadków i przesłuchania stron (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z 30 grudnia 2019r. w sprawie sygn. akt IV CSK 332/19), natomiast nie jest jednolicie postrzegana w judykaturze i doktrynie możliwość uznania za pozorną umowy zawartej w formie aktu notarialnego wskazującej na zaniżoną cenę.

Wskazać zatem należy, że pozorność czynności prawnej zachodzi wtedy, gdy strony stwarzają pozór dokonania jednej czynności prawnej, podczas gdy w rzeczywistości dokonują innej czynności prawnej. Zaniżenie ceny przedmiotu sprzedaży nie można uznać za wadę umowy, która powoduje jej nieważność; w wypadku wskazania w umowie innej ceny niż rzeczywiście ustalona dochodzi jedynie do zatajenia części wzajemnego świadczenia, sama zaś czynność prawna pozostaje ta sama (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 18 sierpnia 2017r. w sprawie sygn. akt IV CSK 611/16, LEX nr 2390749).

W ocenie Sądu Apelacyjnego zaniżenie ceny sprzedaży w umowie nie skutkuje pozornością umowy; brak jest podstaw do ustalenia, że strony dokonały czynności desymulowanej w postaci tożsamej umowy sprzedaży, tylko przy przyjęciu innej ceny.

Skarżący wskazuje także, że w okresie kiedy doszło do zawarcia umowy znacząco nadużywał alkohol, a jego postrzeganie rzeczywistości było dalekie od działania z pełną świadomością i w dobrze pojętym interesie. O ile okoliczności te wskazywać miałyby na nieważność umowy sprzedaży, to z całą pewnością nie mogą skutkować wnioskiem, że roszczenie powoda o zapłatę ustalonej według niego w nieważnej umowie sprzedaży pozostaje zasadne.

Okoliczności dotyczące obarczenia oświadczenia woli złożonego przez powoda w ramach umowy stron wadą w postaci błędu nie zostały udowodnione, zaś pominięte przez Sąd I instancji dowody nie zmierzały do ich wykazania.

Zasadnie również Sąd Okręgowy nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego celem ustalenia wartości rynkowej nieruchomości, skoro wartość ta nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia, zwłaszcza przy założeniu braku możliwości oceny umowy jako pozornej z uwagi na wskazaną w niej cenę.

Wobec powyższych okoliczności apelacja powoda podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c.

Zasadne pozostawało natomiast zażalenie pełnomocnika powoda z urzędu radcy prawnego M. J. i skutkowało ono zmianą postanowienia Sądu Okręgowego zawartego w zaskarżonym wyroku, dotyczącego przyznania pełnomocnikowi z urzędu opłaty z tytułu pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu przed Sądem I instancji.

Zasadnie skarżący zarzuca, że biorąc również pod uwagę charakter sprawy, nakład pracy pełnomocnika oraz wartość przedmiotu sprawy, brak jest przyczyn do różnicowania tego wynagrodzenia w odniesieniu do minimalnej stawki przewidzianej dla pełnomocnika z wyboru i zachodzą podstawy do przyznania pełnomocnikowi wynagrodzenia w stawce 150 % opłaty przewidzianej § 4 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. 2016 poz. 1715).

Zgodnie z § 4 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu opłatę należną pełnomocnikowi podwyższa się o obowiązującą kwotę podatku od towarów i usług, zatem zasadny pozostaje także i zarzut skarżącego w tym zakresie.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3, 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt. 6 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz.1804 z późn. zm.) oraz § 8 pkt 6 w zw. z § 4 ust. 2 i § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714 z późn. zm.).

Sąd Apelacyjny, w świetle art. 102 k.p.c., nie dopatrył się przyczyn zezwalających na nieobciążanie powoda kosztami postępowania apelacyjnego; powód jest właścicielem lokalu użytkowego, z którego może czerpać zysk, nie wykazał, aby nie był w stanie podjąć zatrudnienia. Sama, nawet trudna sytuacja finansowa strony, podobnie jak jedynie nieuzasadnione subiektywne przekonanie o zasadności środka zaskarżenia nie stanowią wystarczającej podstawy dla nie obciążania strony kosztami postępowania apelacyjnego.

SSA Barbara Rączka - Sekścińska SSA Teresa Karczyńska – Szumials SSA Rafał Terlecki Na oryginale właściwe podpisy.